

N:o 36.

Ank. till Riksd. kansli den 8 april 1902, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående beredande af lånemedel till fortsatt utveckling af statens telefonväsende.

(R. A.)

Uti proposition (n:o 12) af den 16 december 1901 har Kongl. Maj:t under åberopande af bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen för fortsatt utveckling af statens telefonväsende ett lånebelopp af en million femhundredatusen kronor att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlemnande till telegrafstyrelsen förorsakades riksgäldskontoret, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemnade tillgång, dock så, att dylika afbetalningar borde en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

I åberopade statsrådsprotokollet redogöres till en början för användandet af det utaf 1901 års Riksdag för enahanda ändamål anvisade lånebelopp, 1,000,000 kronor; och tillåter sig statsutskottet att hänvisa till denna redogörelse, hvaraf inhemtas, att, på samma sätt som under de närmast föregående åren, äfven under år 1901 utvecklingen af statens telefonväsende skett genom anordnande af telefonnät å sådana orter, der dylika förut icke funnits,

Bih. till Riksd. Prot. 1902. 4 Saml. 1 Afd. 29 Häft. (N:is 36--38.) 1

genom anläggning af nya förbindelseledningar och genom utvidgning af statens förutvarande lokalnät.

Utvecklingens gång under år 1901 och närmast förutgångna år framgår af följande uppgifter, som af telegrafstyrelsen i skrifvelse till Kongl. Maj:t af den 12 sistlidne november meddelats:

År.	Telefonledningarnes längd i km.	Antal apparater.	Bruttoinkomst kr.	Drift- och underhålls- kostnad kr.
1897	75,300,8	32,892	2,643,958	1,249,726
1898	86,992,7	39,685	3,096,859	1,473,490
1899	97,692,9	46,381	3,679,369	1,783,645
1900	110,986,3	51,998	3,994,879	2,035,735
1901 omkr.	120,000	omkr. 57,500	omkr. 4,300,000	omkr. 2,300,000.

I nämnda skrifvelse har telegrafstyrelsen vidare anført, att af redan träffade aftal och hos styrelsen gjorda framställningar om nya anläggningar framginge, att större anspråk än någonsin ställes på telefonverksamheten; och då de medel, som för ändamålet kunde disponeras, icke på långt när vore tillräckliga, hade de önskade anläggningarne i afsevärd mån måst in-skränkas såväl i fråga om lokalnät som förbindelseledningar.

Men dessutom blefve det en oafvislig nödvändighet såväl att under år 1902 utvidgning af telefonnäten i en del städer skedde medelst kablar, emedan det blefve icke allenast allt svårare, utan i vissa fall absolut omöjligt att komma fram med luftledningar, som ock att den redan för ett par år sedan påbörjade ombyggnaden af en del lokalnät medelst utbyte af luftledningarne mot kabelledningar, hvilket telegrafstyrelsen omnämnt i sin hemställan om lånemedel af den 9 november 1900, blefve på grund af de alltmer utbredda starkströmsnäten verkställd fortare, än det med tillgängliga medel hitintills varit möjligt.

Med anledning häraf och då de vinstmedel, som telefonrörelsen lemnade, för närvarande vore otillräckliga för utvecklingen på ofvan angifvet sätt af telefonväsendet, såge sig telegrafstyrelsen nödsakad att hos Kongl. Maj:t göra framställning, att för dessa ändamål måtte under år 1902 anvisas lånemedel till ett belopp af 1,500,000 kronor.

De redan ifrågasatta anläggningar af ifrågavarande slag, för hvilka enligt telegrafstyrelsens mening under år 1902 lånemedel borde anvisas, vore följande:

anläggning af telefonnät på Gotland, innefattande centralstation i Visby och vaxelstationer i Slite, Lärbro, Tingstäde, Fårösund, Klintehamn, Hemse,

Hafdhem, Barlingbo, Bjerges och Etelhem jemte förbindelseledningar mellan dessa stationer.....	kr. 103,000: —
<i>inköp och ombyggnad af Fryksdalens telefonförenings nät</i> (centralstation i Sunne och vaxelstationer i Torsby, Lysvik, Gräsmark, Berga och Fagerås jemte förbindelseledningar mellan dessa stationer samt från Sunne till Karlstad).....	» 52,100: —

anläggning af vaxelstationer i:

Nybro	med förbindelseledning till Kalmar.....	»	12,800: —
Trekanten	» » » »	»	2,950: —
Orrefors, Målerås och Elghult.....	» » » Nybro	»	12,950: —
Stehag.....	» » » Eslöf	»	2,000: —
Fjellaldalen	» » » Halmstad	»	1,900: —
Målaskog	» » » Ryssby	»	1,050: —
Kungshult.....	» » » Eslöf	»	8,100: —
Trönninge.....	» » » Halmstad	»	1,250: —
Hofmantorp.....	» » » Vexjö	»	2,800: —
Marieholm	» » » {Eslöf och Teckomatorp}	»	4,800: —
Holmsjö, Emmaboda och Skruf	» » » Karlskrona	»	5,050: —
S. Sandby	» » » Lund	»	1,600: —
Jula	» » » Mariestad	»	1,800: —
Ullervad.....	» » » »	»	1,700: —
Jungskola	» » » Vara.....	»	5,100: —
Väse	» » » Kristinehamn	»	5,200: —
Eggby	» » » Skara	»	5,400: —
Ullerud	» » » Katrineberg	»	6,400: —
Skåre	» » » Karlstad... ..	»	1,900: —
Boda	» » » Kil.....	»	3,200: —
Bäckefors och Ed	» » » Mellerud	»	6,900: —
Olofstorp.....	» » » Göteborg	»	3,400: —
Nol	» » » »	»	3,800: —
Brunskog	» » » Arvika.....	»	5,900: —
Qvicksund	» » » Eskilstuna	»	2,200: —
Lindö	» » » Norrköping	»	2,450: —

transport kr. 267,700: —

			transport kr. 267,700: —
Mogata	med förbindelseledning till	Söderköping	1,700: —
Hidingsta	»	Örebro	2,200: —
Askeby	»	Bankekind »	1,650: —
Lönneberga	»	Hultsfred »	1,500: —
Malmbäck	»	Nässjö	2,000: —
Bönan	»	Gefle	2,350: —
Åshammar	»	Storvik ... »	1,750: —
Gräsberg	»	Ludvika ... »	1,800: —
Hybo	»	Ljusdal ... »	2,700: —
Malung	»	Mora	10,500: —
Huddingeby	»	Heby	2,750: —
Runhällen	»	»	1,400: —
Lidensboda	»	Sillre	1,900: —
Håkansö	»	Piteå	2,600: —
Gimdalen	»	Bräcke	5,600: —
Tynderö	»	Alnö	5,600: —
Niemisel	»	Råneå	5,700: —
Österjörn	»	Jörn	3,800: —
Tvärälund	»	Vindeln ... »	1,900: —
Dockmyr	»	Nyhem	1,800: —

anläggningar af förbindelseledningar:

Kalmar—Torsås	kr.	3,050: —
Alfvesta—Moheda	»	950: —
Vanås—Broby	»	600: —
Ryssby—Ljungby	»	1,150: —
Vexjö—Vislanda	»	2,500: —
Kristianstad—Vinslöf	»	1,550: —
Eslöf—Hörby	»	2,650: —
Malmö—Lund	»	1,300: —
Malmö—Eslöf	»	3,500: —
Smögen—Örn	»	1,250: —
Skara—Axvall	»	1,400: —
Lysekil—Tossene	»	2,600: —
Skara—Götened	»	1,250: —
Karlstad—Kil	»	1,400: —
Venersborg—Mellerud	»	3,400: —

transport kr. 357,450: —

	transport	kr. 357,450: —
Jönköping—Vernamo	»	5,200: —
Strömstad—Grebbe stad	»	2,950: —
Göteborg—Marstrand	»	11,450: —
Karlstad—Katrineberg	»	2,800: —
Jönköping—Vaggeryd	»	10,500: —
Lidköping—Skara	»	1,600: —
Sköfde—Hjo	»	3,200: —
Skara—Falköping	»	4,300: —
Strömstad—Svinesund	»	6,300: —
Bofors—Jannelund	»	1,300: —
Eskilstuna—Kungsör	»	1,800: —
Katrineholm—Walla	»	1,500: —
Linköping—Stjernorp	»	1,700: —
Mjölby—Skeninge	»	700: —
Norrköping—Kuddby	»	1,500: —
Norsholm—Ringstorp	»	1,000: —
Högsby—Berga	»	500: —
Örebro—Vretstorp	»	4,000: —
Örebro—Kumla	»	1,700: —
Flen—Sparreholm	»	1,600: —
Kumla—Torp	»	550: —
Nässjö—Jönköping	»	8,600: —
Norrköping—Linköping	»	12,900: —
Norrköping—Valdemarsvik	»	6,000: —
Mjölby—Nässjö	»	5,000: —
Skeboqvarn—Sparreholm	»	500: —
Vestervik—Hultsfred	»	6,000: —
Eskilstuna—Arboga	»	12,500: —
Norrköping—Melby	»	1,400: —
Motala—Mjölby	»	2,600: —
Eskilstuna—Kolbäck	»	800: —
Nässjö—Hultsfred	»	6,100: —
Arboga—Vesterås	»	3,700: —
Flen—Eskilstuna	»	6,600: —
Upsala—Björklinge	»	3,150: —
Stockholm—Drottningholm	»	3,200: —
» —Hasseludden	»	1,400: —
» —Dufnäs	»	1,500: —
	transport	kr. 505,550: —

	transport kr.	505,550: —
Saltsjöbaden—Dufnäs	»	700: —
Enköping—Karleby	»	1,550: —
Stockholm—Väsby	»	1,100: —
» —Billsta	»	5,000: —
» —Elfsala	»	5,300: —
» —Lagnö	»	3,300: —
» —Rindö	»	2,750: —
Norrtelje—Röksta	»	850: —
» —Norrby	»	3,000: —
Södertelge—Pilkrog	»	1,200: —
S. Ljusterö—Svartsö.....	»	2,600: —
Stockholm—Dalarö.....	»	3,900: —
» —Enköping	»	8,200: —
» —Gnesta	»	3,700: —
Kopparberg—Grängesberg	»	1,100: —
Köping—Munktorp	»	1,600: —
Norberg—Falun	»	10,000: —
Sala—Ransta	»	1,700: —
Sundsvall—Hudiksvall.....	»	26,000: —
Luleå—Neder-Kalix	»	27,500: —
Nyland—Sollefteå	»	14,000: —
Luleå—Boden	»	9,800: —
Östersund—Lit	»	2,000: —
Ånge—Bräcke	»	2,500: —
Fränsta—Johannisberg	»	700: —
Gellivare—Malmberget	»	600: —
Vesterås—Köping	»	3,800: —

*anläggning af kabelvägar samt utvidgning af
telefonnäten i:*

Stockholm.....	kr.	300,000: —
Göteborg	»	150,000: —
andra orter i riket	»	400,000: —

Summa kronor 1,500,000: —

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hade telegrafstyrelsen hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes bereda telegrafstyrelsen utväg att för fortsatt

utveckling af statens telefonväsende erhålla ytterligare lån till belopp af 1,500,000 kronor för år 1902, att i mån af behof och efter Kongl. Maj:ts pröfning ställas till telegrafstyrelsens förfogande med skyldighet för telegrafverket att derå erlægga ränta och göra afbetalningar, på sätt Kongl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva.

I fråga om de lån, telegrafstyrelsen hittills erhållit för telefonväsendet, har utskottet inhemtat, att styrelsen under åren 1883—1891 i *statskontoret* lyftat kronor 1,430,000: —
och deraf under åren 1883—1902 återbetalt..... » 1,006,000: —
återstod..... kronor 424,000: —
samt att styrelsen under åren 1891—1901
från *riksgäldskontoret* erhållit » 10,250,000: —
och deraf under åren 1893—1901 återbetalt..... » 3,712,500: —
återstod..... kronor 6,537,500: —

Utskottet, som funnit behovet af det för fortsatt utveckling af statens telefonväsende nu äskade lånebeloppet vara styrkt, får därför hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 8 april 1902.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.